

7.4.2025

Ympäristöministeriön asetus maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta annetun ympäristöministeriön asetuksen muuttamisesta

Pääasiallinen sisältö

Maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta annetun ympäristöministeriön asetuksen (311/2024) liitteisiin esitetään tehtävän teknisiä muutoksia, jotka liittyvät yksittäisiin koodiarvoihin, kaavamääräysryhmien muodostamiseen, kaavamääräysten otsikointiin sekä kaavamääräysten esitystapaan. Lisäksi muutettaisiin maankäyttö- ja rakennuslakiin viittaava nimike alueidenkäyttölainsäädännön kieliasua korjattaisiin vaihtamalla sana ”ja” muotoon ”sekä”.

Perustelut

1 Asian tausta

Ympäristöministeriön asetuksella on säädetty tekniset vähimmäisvaatimukset valtakunnallisesti yhteentoimivien kaavakohteiden ja -määräysten laatimiselle sekä kaavakohteiden ja kaavamääräysten valtakunnallisesta vakiomuotoisesta esitystavasta. Asetuksen liitteissä 1-3 on esitetty koodistot, joita tulee käyttää tietomallimuotoisia kaavamääräyksiä laadittaessa. Asetuksen liitteessä 4 on esitetty valtakunnallinen vakiomuotoinen esitystapa tietomallimuodossa laaditulle koneluettavalle kaavatiedolle. Asetus on tullut voimaan 11.6.2024.

Asetuksella kumottiin maankäyttö- ja rakennuslain mukaisissa kaavoissa käytettävistä merkinnöistä 31.3.2000 annettu ympäristöministeriön asetus (Suomen rakentamismääräyskokoelma A5). Merkintäasetusta voi kuitenkin soveltaa vuoden 2028 loppuun maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain (432/2023) siirtymäsäännöksen mukaisesti.

Maankäyttö- ja rakennuslain nimike muuttui 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölainsäädännön lakimuutoksella 432/2023.

Asetuksen tausta ja asetukseen liittyvät keskeiset käsitteet on esitetty tarkemmin 11.6.2025 voimaan tulleen asetuksen [perustelumuihistiossa](#).

2 Nykytila ja sen arviointi

Asetuksessa (311/2024) säädetään vakiomuotoisen esitystavan lisäksi valtakunnallisesti yhteentoimivassa tietomallimuodossa laaditun kaavatiedon rakenteen vähimmäisvaatimuksista. Tietomallimuotoisen kaavan laatimisessa tulee hyödyntää asetuksen kaavamääräyskoodistoja ja asetuksessa määritettyjä yhteentoimivuuden sääntöjä, jotta kaavatieto olisi valtakunnallisesti yhteentoimivaa.

Kaavakohteiden ja kaavamääräysten vakiomuotoisen esitystavan osalta asetuksessa säädetään mitä kaavamääräyskoodeja (liitteet 1–3) ja niiden yhdistelmiä tulee käyttää silloin kun ne liittyvät kaavakohteisiin, joille on liitteessä 4 määritelty tietty geometria (alue, viiva tai piste). Kun käytetään asetuksessa esitettyjä koodien yhdistelmiä (eli kaavamääräysryhmiä) tulee käyttää asetuksen liitteessä 4 määriteltyä vakiomuotoista

esitystapaa. Liitteen 4 vakionuotoinen esitystapa koskee myös kaavamääräyksen otsikointia, jotta samoilla kaavamääräyskoodeilla ja niiden yhdistelmillä tarkoitettaisiin valtakunnallisesti eri kuntien ja maakuntien liitoissa laatimissa kaavoissa samaa asiaa.

Asetuksen 2 §:n 2 momentissa säädetään mahdollisuudesta täydentää kaavakartalla esitettävää kaavamääräyksen sisältöä sanallisella määräyksellä ja erotella kaavassa toisistaan kirjaintunnisteen perään lisättävällä kunta- tai maakuntakohtaisella indeksimerkinnällä ne kaavakohteet, joissa on annettu jokin tietty sanallinen määräys. Lisäksi kirjaintunnus voidaan muodostaa asetuksessa esitettyjen kirjaintunnuksien yhdistelmänä. Kirjaintunnusten yhdistelmän avulla pystytään ilmaisemaan mitä asetuksen liitteessä esitettyjen koneluettavien koodien yhdistelmiä on käytetty kaavamääräyksen luokittelussa. Asetuksen 2 §:n 2 momenttiin sisältyy lisäksi mahdollisuus antaa asetuksen mukaisista otsikoista poikkeavia sanamuotoja, jos kaavamääräyksen tietosisältö on laajempi. Tällä on haluttu varmistaa, että kaavamääräykset pystytään antamaan riittävän täsmällisinä.

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmää kehitetään vuoden 2025 aikana Suomen ympäristökeskuksen johdolla. Ympäristöministeriö on jakanut avustusta kunnille ja maakuntien liitoille hankkeisiin, jossa kunnat ja maakuntien liitot testaavat yhdessä tietojärjestelmätoimittajiensa kanssa Syken esittämiä teknisiä ratkaisuja ja antavat niistä palautetta. Näistä ympäristöministeriön ministeriön avustusta saaneista hankkeista käytetään jäljempänä yhteisnimitystä kumppanitestaus. Kumppanitestauksen myötä on saatu palautetta myös 11.6.2024 voimaantulleen ympäristöministeriön asetuksen maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden kaavamääräyskoodien yhdistelmien eli kaavamääräysryhmien teknisestä toimivuudesta sekä niille määritellyn esitystavasta toimivuudesta. Asetuksen liitteissä 1, 3 ja 4 on tunnistettu koodistoihin liittyviä virheitä ja puutteita sekä esitystavossa ilmenneitä virheitä ja puutteita, joiden korjaaminen edellyttää asetuksen muuttamista. Esitetyt muutokset ovat luonteeltaan teknisiä korjauksia.

Asetuksen päivitystarpeita tullaan seuraamaan jatkuvasti ja asetusta tullaan todennäköisesti muuttamaan vaiheistetusti. Erityisesti siirtymäaikana asetukseen on tarpeen tehdä muutoksia, jotta asetuksella pystytään mahdollisimman kustannustehokkaasti edistämään yhteentoimivan kaavatiedon tuottamiseen tähtäävien järjestelmien kehittämistä. Nyt asetuksen liitteisiin tehtävien teknisten korjauksien lisäksi, on muun muassa kumppanitestauksessa noussut esiin myös muita mahdollisia muutostarpeita. Jokainen asetukseen tai sen liitteisiin tehtävä muutos edellyttää riittävää harkintaa ja vaikutusten arviointia, jotta vältetään ylimääräisiltä kustannuksilta, joita voi syntyä, jos esimerkiksi Ryhti-järjestelmään joudutaan tekemään jatkuvia muutoksia. Nyt tehtävät muutokset asetuksen liitteisiin ovat pääasiassa selkeitä asetuksen liitteisiin jääneitä virheiden korjauksia, jotka on syytä tehdä aikataulullisesti siten, että ne pystytään huomioimaan osana vuonna 2025 tehtävää rakennetun ympäristön tietojärjestelmän kehittämistä. Mahdolliset laajemmat tarkempaa testausta ja vaikutusten arviointia edellyttävät muutokset voidaan tehdä kumppanitestauksen edetessä. Myös alueidenkäytön lainsäädännössä tapahtuvat muutokset tulevat edellyttämään asetuksen liitteeseen muutoksia, jotka voidaan tehdä vasta lakimuutosten tultua voimaan.

3 Asetusluonnos ja sen vaikutukset

3.1. Maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta annettavan ympäristöministeriön asetusmuutoksen sisältö

Asetusluonnoksella korjattaisiin kumppanitestauksen yhteydessä ja rakennetun ympäristön semanttisen yhteentoimivuustyön puitteissa asetuksen voimassa oloaikana asetuksen liitteissä tunnistettuja teknisiä virheitä, jotka liittyvät yksittäisiin koodiarvoihin, kaavamääräysryhmien muodostamiseen, kaavamääräysten otsikointiin sekä kaavamääräysten esitystapaan.

Asetukseen ehdotetaan tehtäväksi seuraavat muutokset:

Maankäyttö- ja rakennuslain nimike muuttui 1.1.2025 alueidenkäyttölainsäädännön, mistä johtuen asetukseen korjattaisiin lain uusi nimike. Lisäksi 2 §:n 1 momentissa käytetty toinen ”ja”-sana korvattaisiin sanalla ”sekä”, jotta asetuksessa käytetty virke olisi ymmärrettävämpi.

Asetuksen liitteisiin ehdotetaan seuraavia muutoksia:

Muutokset on tehty liitteiden molempiin kieliversioihin ellei toisin mainita.

Liite 1

1. Koodi ”Rakennusala, jolle saa sijoittaa talousrakennuksen” muutetaan muotoon ”Talousrakennus”.
2. Koodi ”Rakennusala, jolle saa sijoittaa saunan” muutetaan muotoon ”Sauna”.
3. Lisätään koodi ”Päiväkoti”.
4. Korjataan koodi ”Kunnan tai kaupungin osa” muotoon ”Kaupungin- tai kunnanosa” ja sen ruotsinkielinen nimi muotoon ”Stadsdel eller kommunal”.
5. Korjataan koodin ”historiallinenKohde” ruotsinkielinen nimi muotoon ”Historiskt objekt”.

Liite 3

6. Koodin 11 nimi ” Yleiskaavan käyttö rakennusluvan perusteena, MRL 44 §” muutetaan muotoon ”Yleiskaavan käyttö rakentamisluvan perusteena”.
7. Koodin 12 nimi ”Yleiskaavan käyttö rakennusluvan myöntämisen perusteena rantavyöhykkeellä, MRL 72 §” muutetaan muotoon ”Yleiskaavan käyttö rakentamisluvan myöntämisen perusteena rantavyöhykkeellä”.
8. Koodin 13 nimi ”Yleiskaavan käyttö tuulivoimalan rakennusluvan perusteena, MRL 77 a §” muutetaan muotoon ”Yleiskaavan käyttö tuulivoimalan rakentamisluvan perusteena”.

Liite 4

9. Liitteessä 4 esitettyjen kaavamääräysten järjestystä muutetaan siten, että maakuntakaavamääräykset siirretään liitteen alkuun ja asemakaavamääräykset loppuun. Lisäksi muutetaan otsikointia seuraavasti:
 - o Maakuntakaavan kaavakohteiden ja -määräysten esitystapa muutetaan muotoon:
Maakuntakaavan kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystapa

- Yleiskaavan kaavakohteiden ja -määräysten esitystapa muutetaan muotoon: *Yleiskaavan kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystapa*
 - *Asemakaavan kaavakohteiden ja -määräysten esitystapa* muutetaan muotoon: *Asemakaavan kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystapa*
10. Otsikko ”Muita yleiskaavassa osoitettavia linjauksia koskevat kaavamääräykset” muutetaan muotoon ”Muita yleiskaavassa osoitettavia viivamaisia kohteita koskevat kaavamääräykset”
 11. Otsikko ”Muita maakuntakaavassa osoitettavia linjauksia koskevat kaavamääräykset” muutetaan muotoon ”Muita maakuntakaavassa osoitettavia viivamaisia kohteita koskevat kaavamääräykset”
 12. Korjataan maakuntakaavan määräyksistä MY-alueita osoittavan kaavamääräyslaji-koodin nimi muotoon ”Maa- ja metsätalousalue, jolla erityisiä ympäristöarvoja”
 13. Korjataan maakuntakaavamääräyksien kansainvälisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä koskevan kaavamääräyslaji koodin nimeksi ”Merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö”.
 14. Osa-alueita kuvaavien määräysten esitystavassa käytettävien lyhenteiden taustalla olevat valkoiset taustalaatikot vaihdetaan kirjaimia ympäröiviksi valkoisiksi reunoiksi.
 15. Muutetaan maakuntakaavamääräyksissä kehittämisvyöhykkeitä kuvaavien kaavamääräysten otsikoissa käytetty termi kehittämisen kohdealue muotoon kehittämisvyöhyke.
 16. Kulttuuriympäristön kehittämisvyöhykkeen kirjainlyhenne ky muutetaan muotoon kya.
 17. Yhdyskuntarakenteen laajenemissuuntaa osoittavan kaavamääräyksen kaavamääräysryhmästä poistetaan vaatimus liittää sanallinen määräys.
 18. Siirretään liikenteen yhteystarvetta kuvaava kaavamääräys kehittämisvyöhykkeitä kuvaavien kaavamääräysten ryhmästä listaan *Ympäristönmuutosta koskevien määräysten vaikutus yleiskaavan eri liikennemuotojen käyttöön tarkoitettujen linjausten esitystapaan* ja muutetaan kaavamääräyslajiksi kehittämisvyöhykkeen tilalle liikennealue ja poistetaan koodi sanallinen määräys ryhmästä.
 19. Muutetaan maakuntakaava- ja yleiskaavamääräyksissä sähkölinjaa kuvaavan kaavamääräyksen otsikko muotoon sähkölinja tai voimajohto.
 20. Lisätään esitystapa viivamaiselle vesialueelle, jolla kuvataan jokea tai muuta avouomaa.
 21. Lisätään Ympäristö- tai maisemavaurion korjaustarvetta koskevan kaavamääräyksen lisätietoihin koodi ympäristö- tai maisemavaurion korjaustarve ja Terveyshaitan poistamistarvetta koskevan kaavamääräyksen lisätietoihin koodi terveyshaitan poistamistarve.
 22. Muutetaan Ympäristö- tai maisemavaurion korjaustarvetta kuvaavan määräyksen esitystavan lyhenne muotoon ”häiriö y” ja Terveyshaitan poistamistarvetta koskevan kaavamääräyksen esitystavan lyhenne muotoon ”häiriö t”.
 23. Yleiskaavan suojeltava osa-alueen (s); alueen, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain mukainen luonnonsuojelualue tai -kohde (sl) sekä suojeltu rakennus, jota ei saa purkaa (sr) sekä rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla suojeltu rakennus, jota ei saa purkaa (srs) sekä alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolaila rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös (sm) määräysten esitystavasta poistetaan pistemäiselle geometrialle annettu esitystapa.

24. Muutetaan yleiskaavan ”Valtion omistamien rakennusten suojelusta annetun asetuksen nojalla suojeltu rakennus, jota ei saa purkaa” (sra), ”Kirkkolain nojalla suojeltu kirkollinen rakennus” (srk) ja ”Ortodoksisesta kirkosta annetun lain nojalla suojeltu kirkko tai rukoushuone” (srko) osoittamiseen tarkoitettujen määräysten pistemäisen esitystavan lyhenteen sijaintia siten, että lyhenne näytetään pisteen ulkopuolella.
25. Yleiskaavan määräysten lyhenne ”sr” kirjoitusasu muutetaan muotoon ”SR” seuraavien kaavamääräysten osalta:
- Kansainvälisesti merkittävä suojeltu rakennus, jota ei saa purkaa (kvsr → kvSR)
 - Valtakunnallisesti merkittävä suojeltu rakennus, jota ei saa purkaa (vasr → vaSR)
 - Maakunnallisesti merkittävä suojeltu rakennus, jota ei saa purkaa (msr → mSR)
 - Paikallisesti merkittävä suojeltu rakennus, jota ei saa purkaa (psr → pSR)
26. Tarkistetaan yleiskaavan rakennuspaikkaa koskevien määräysten otsikoita ja lisätietoja rakennusluvan perusteista siten, että ne vastaavat liitteen 3 koodien nimiin tehtyjä muutoksia. Samalla poistetaan yleiskaavan rakennuspaikkaa koskevien määräysten otsikoinnin periaatteita kuvaavasta tekstistä virke, joka edellyttää, että kaavamääräyksen otsikosta käy ilmi mihin pykälään kaavamääräys perustuu.
27. Maantiehen kuuluvaa jalankulku- ja pyörätietä kuvaavan kaavamääräyksen lisätietoihin lisätään käyttötarkoituskohdistuksella puuttuvat koodiarvot ”jalankulkualue” ja ”pyöräilyalue”.
28. Muutetaan kaavamääräys Rakennusala, jolle saa sijoittaa talousrakennuksen kaavamääräyslaji-koodiksi muutetaan rakennusala ja kaavamääräykselle annetaan lisätietona käyttötarkoituskohdistusta kuvaava koodi ”talousrakennus”.
29. Muutetaan kaavamääräys Rakennusala, jolle saa sijoittaa saunan kaavamääräyslaji-koodiksi rakennusala ja kaavamääräykselle annetaan lisätietona käyttötarkoituskohdistusta kuvaava koodi ”sauna”.
30. Muutetaan kaavamääräyksen Rakennusala, jolle saa sijoittaa lasten päiväkodin lisätietona annettava käyttötarkoituskohdistusta kuvaava koodi ”opetusrakennusten alue” koodiksi ”päiväkoti” ja kaavamääräyksen suomenkielisestä liitteestä otsikosta poistetaan sana ”lasten” ja ruotsinkielisestä liitteestä sana ”barn”.
31. Muutetaan kaavamääräyksen Rakennusala, jolle saa sijoittaa myymälän esitystavassa käytetty lyhenne m muutetaan muotoon klm.
32. Muutetaan kaavamääräyksen otsikkoa ”Kunnan tai kaupungin osan raja” muotoon: ”Kaupungin- tai kunnanosan raja” ja kaavamääräyslaji -koodin nimi muutetaan muotoon ”Kaupungin- tai kunnanosa”.
33. Muutetaan suomenkielisestä liitteestä maanalaista kerroslukua koskevan arvovälin kaavamääräyksen otsikkoa ”Roomalaisin numeroin ilmaistu arvoväli osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan kerrosluvun vähimmäis- ja enimmäismäärän” muotoon: ”Roomalaisin numeroin ilmaistu arvoväli osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan maanalaisen kerrosluvun vähimmäis- ja enimmäismäärän”
34. Rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasemaa; rakennuksen julkisivupinnan ja vesikaton leikkauskohdan ylintä korkeusasemaa; rakennuksen julkisivun enimmäiskorkeutta metreinä;

rakennuksen, rakenteiden ja laitteiden ylintä korkeusasemaa sekä rakennuksen, rakenteiden ja laitteiden alin korkeusasemaa koskevien kaavamääräysten esitystavassa käytettyjen soikioiden muotoja tarkistetaan.

35. Muutetaan pihakatua ilmaisevan kaavamääräyksen kaavamääräyslajiksi "Pihakatu" ja poistetaan lisätiedoista käyttötarkoituskohdistus.
36. Muutetaan hidaskatua ilmaisevan kaavamääräyksen kaavamääräyslajiksi "Hidaskatu" ja poistetaan lisätiedoista käyttötarkoituskohdistus.
37. Muutetaan katuaukiota tai toria ilmaisevan kaavamääräyksen kaavamääräyslajiksi "Katuaukio tai tori" ja poistetaan lisätiedoista käyttötarkoituskohdistus.
38. Muutetaan ruotsinkielisestä liitteestä lisätiedonlaji -koodin nimi "Regionalt" muotoon "Landskapsmässig".
39. Korjataan ruotsinkielisestä liitteestä urheilu- ja virkistyspalveluiden aluetta koskevan asemakaavamääräyksen kaavamääräyslaji koodin nimeksi "Område för idrotts- och rekreatjonsjänster".
40. Korjataan ruotsinkielisestä liitteestä yleiskaavamääräyksen "Område för turistservice" otsikko muotoon "Område för turistanläggningar".

Lisäksi asetuksessa olevat viittaukset maankäyttö- ja rakennuslakiin muutettaisiin viittauksiksi lain voimassa olevaan nimeen alueidenkäyttölaki.

3.2. Asetusluonnoksen vaikutukset

Maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta annetun ja 11.6.2024 voimaan tulleen ympäristöministeriön asetuksen vaikutuksia tiedonhallintaan, kriittiseen infrastruktuuriin ja kansalliseen turvallisuuteen sekä resursseihin ja osaamistarpeisiin on arvioitu asetuksen perustelumuiotiossa. Samassa muiotiossa on kuvattu myös rakennetun ympäristön yhteentoimivuustyöhön liittyvä kaavamääräyskoodien hallinta- ja muutosmalli. Tässä asetusluonnoksessa tehtävien muutosten vaikutusten arvioidaan olevan vähäisiä ja teknisluonteisia. Muutosten tavoitteena on parantaa asetuksen teknistä toimivuutta.

4 Valmistelu ja lausuntopalaute

Asetusluonnos on valmisteltu ympäristöministeriössä.

Täydentyä lausuntoajan päätyttyä.

5 Asetuksenantovaltuudet

Ympäristöministeriön asetus annettaisiin alueidenkäyttölain 29, 40 ja 55 §:ssä olevien asetusantovaltuuksien nojalla. Asetustenantovaltuuksien mukaan ympäristöministeriön asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä yhteentoimivasta tietomallimuodosta sekä kaavakohteiden ja -määräysten vakimuotoisesta esitystavasta. Asetuksenantovaltuudet koskevat erikseen kaikkia kaavatasoja. Lain 29

§:ssä säädetään maakuntakaavan yhteentoimivasta tietomallimuodosta sekä maakuntakaavakohteiden ja maakuntakaavamääräysten vakiomuotoisesta esitystavasta. Lain 40 §:ssä säädetään vastaavalla tavalla yleiskaavasta ja 55 §:ssä asemakaavasta.

6 Asetukseen ehdotettavien muutosten perustelut

6.1. Säännöskohtaiset perustelut

1 §. *Kaavamääräysten koneluettava sisältö.* Pykälässä on viitattu maankäyttö- ja rakennuslakiin. Lain nimike on muuttunut 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölaiksi. Muutoksella korjattaisiin laista käytetty nimike.

2 §. *Kaavamääräysten ja kaavakohteiden vakiomuotoinen esitystapa.* Asetuksen 2 §:ssä säädetään, että kaavassa noudatettava vakiomuotoinen kaavamääräyksen ja kaavakohteen esitystapa ja kaavamääräyksen otsikointi on esitetty liitteessä 4. Muutoksella vaihdettaisiin sana ”ja” muotoon ”sekä”. Muutoksella parannettaisiin pykälän kieliasua, mutta sillä ei olisi sisällöllistä vaikutusta.

6.2. Liitteisiin tehtävien muutosten perustelut

6.2.1. Liite 1 kaavamääräyslaji-koodisto

Kaavamääräyslaji-koodistoa käytetään ilmaisemaan koneluettavassa muodossa kaavamääräyksen laji eli kaavamääräyksen antamisen peruste. Kaavamääräyksen antamisen perusteena voi olla esimerkiksi määrääminen käyttötarkoituksesta tai tietystä arvosta, kuten nimestä tai rakennusoikeuden määrästä. Valtakunnallisen kaavatietomallin mukaan jokaiselle kaavatietomallin kaavamääräykselle tulee aina antaa Kaavamääräyslaji-koodiarvo. Kaavamääräyslaji-koodina määriteltyä koneluettavaa tietoa kaavamääräyksen perusteesta tulee täydentää muilla tietomallimuotoisen kaavamääräyksen tiedoilla, kuten kaavamääräysryhmän otsikolla. Kaavamääräyslaji-koodiarvo ei siis itsessään ole sama asia kuin kaavassa annettava kaavamääräys.

Voimassa olevassa asetuksen liitteessä 1 on koodit ”Rakennusala, jolle saa sijoittaa talusrakennuksen” ja ”Rakennusala, jolle saa sijoittaa saunan”. Näissä koodeissa yhdistyvät rakennusala luokitteleva määräys ja käyttötarkoitusta koskeva määräys. Muutoksilla 1 ja 2 selkeytetään kaavamääräyslaji-koodiston sisältöä.

Muutoksella 3 lisättäisiin oma koodiarvo, joka ilmaisee, että kyseessä on päiväkotia. Koodin lisäys mahdollistaa sen, että ne kaavamääräykset, joiden antamisen perusteena on ilmaista, että kyseinen kaavamääräys liittyy päiväkotia ja ne on mahdollista luokitella koneluettavasti.

Muutoksilla 4 ja 5 korjattaisiin koodiin ja koodien nimiin jääneet kirjoitusvirheet.

6.2.2. Liite 3 yleiskaavan oikeusvaikutukset -koodisto

Yleiskaavan oikeusvaikutukset -koodiston avulla voidaan antaa koneluettavassa muodossa täydentävää tietoa siitä, mihin perustuu tieto siitä, että yleiskaavaa voidaan käyttää rakentamisluvan myöntämisen perusteena. Yleiskaavan oikeusvaikutukset -koodiarvo annetaan kansallisen kaavatietomallin mukaan laaditun yleiskaavan kaavamääräykselle ainoastaan silloin, kun tiettyyn kaavakohteeseen liittyvä kaavamääräys voi toimia rakentamisluvan myöntämisen perusteena.

Muutoksilla 6–8 tarkistettaisiin koodien nimet siten, että niissä käytetään termiä rakentamislupa, joka voimassa olevassa olevan lain mukainen käsite. Lisäksi koodien nimistä poistetaan pykäläviittaukset, jotta asetukseen ei tarvitse tehdä muutoksia, mikäli alueidenkäyttölain pykälien numeroinnit muuttuvat.

6.2.3. Liite 4 Kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystapa

Asetuksen liitteestä 4, joka muodostaa kaavamääräysten ja kaavakohteiden valtakunnallisesti vakiomuotoista esitystapaa ohjaavan kaavamääräyskokoelman käy ilmi

- kaavakohteen geometria
- kaavakohteen ja siihen liittyvän kaavamääräyksen esitystapa eli visualisointi kaavakartalla (ent. kaavamerkintä) sisältäen kaavamääräysryhmän kirjaintunnuksen.
- kaavakohteeseen liitettävän kaavamääräysryhmän eli tietomallimuotoisen kaavamääräyksen otsikko, joka esitettäisiin kaavamääräysluettelossa (ent. merkinnän selite)
- tietomallimuotoiseen kaavamääräyksen rakenteelliset tiedot eli kaavamääräysryhmään sisällytettävät kaavamääräyskoodit sekä mahdollisen kaavamääräykselle annettavan arvon tietotyyppi (teksti/numero/koodiarvo)
- erityyppisiin määräyksiin liittyvät valtakunnalliset säännöt yhteentoimivan kaavatiedon varmistamiseksi.

Muutoksilla 9–11 selkeytettäisiin liitteen 4 jäsentelyä ja otsikoiden täsmällisyyttä.

Muutoksella 12–13 korjattaisiin kaavamääräyslaji-koodin nimiin jääneet virheet.

Muutoksella 14 parannettaisiin kaavakartan luettavuutta siten, että rasterointeja sisältävien osa-alueiden kirjaintunnuksien taustat eivät peitä alleen mahdollisia pienempiä kohteita.

Muutoksella 15 yhtenäistettäisiin maakuntakaavoissa ja yleiskaavoissa käytettyjä termejä.

Muutoksilla 16 korjattaisiin kaavamääräyksiä kirjainlyhenteitä siten, että esitystavassa käytettävä kaavamääräyksen kirjainlyhenne olisi yksilöllinen. Voimassa olevassa asetuksessa sekä merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä kuvaavasta kaavamääräyksestä että kulttuuriympäristön kehittämisvyöhykettä kuvaavasta kaavamääräyksestä on käytetty kirjainlyhennettä ky. Kulttuuriympäristön kehittämisvyöhykkeen kirjainlyhenteeksi ehdotetaan ”kya”, jolloin se erottuisi selkeämmin merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä kuvaavan määräyksen esitystavasta.

Muutoksella 17 selkeytettäisiin yhdyskuntarakenteen laajenemissuuntaa osoittavan kaavamääräyksen kaavamääräysryhmän muodostamista. Maakunta- ja yleiskaavoissa osoitettavia kehittämisperiaatteita koskevien määräysten esitystapaan liittyvässä asetuksen liitteessä 4 esitetyissä kaavamääräyksen teknisen muodostamisen periaatteita kuvaavassa tekstissä todetaan, että ”*Kehittämisvyöhykettä koskevaan kaavamääräykseen tulee aina sisältyä kaavamääräyksen otsikkoa täydentävä sanallinen suunnittelumääräys, jolla kuvataan, miten aluetta tulee kehittää.*” Tällä on tarkoitettu ”kehittämisvyöhyke”-kaavamääräyslajikoodilla ilmaistavaa kehittämisvyöhykettä. Yhdyskuntarakenteen laajenemissuuntaa ilmaiseva kaavamääräys luokitellaan koneluetustavasti koodilla ”yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta”. Lisäksi kyseinen kaavamääräys liittyy viivamaiseen kohteeseen, jolloin jo esitystapa kuvaa suuntaa visuaalisesti. Muutos ei kuitenkaan estäisi myös jatkossa liittämästä kaavamääräysryhmään sanallista määräystä, mikä voikin olla perusteltua kaavamääräyksen selkeyden turvaamiseksi.

Muutoksella 18 selkeytettäisiin liikenteen yhteystarvetta osoittavan kaavamääräyksen koneluettavaa tietosisältöä siten, että se vastaisi koneluettavan tietosisällön osalta teknisesti muita liikenteeseen liittyviä kaavamääräyksiä.

Muutoksella 19 selkeytettäisiin sähkölinjaa tai voimajohtoa osoittavan kaavamääräyksen otsikkoa.

Muutoksella 20 määriteltäisiin valtakunnallisesti vakiomuotoinen esitystapa vesialueille, jotka halutaan kaavassa osoittaa viivamaisina geometrioina. Esitystapa olisi tarkoitettu sovellettavaksi vain maakunta- ja yleiskaavoissa tilanteissa, joissa vesialuetta ei mittakaavan takia ole tarkoituksen mukaista osoittaa aluevarauksena eikä kyse ole pistemäisestä kohteesta.

Muutoksilla 21 ja 27 lisättäisiin kaavamääräyksiin epähuomiossa pois jääneet lisätiedot.

Muutoksella 22 Ympäristö- tai maisemavaurion korjaustarvetta osoittavan kaavamääräyksen esitystavassa käytetyn lyhenteen ”häiriö” perään lisättäisiin ”y”-kirjain ja vastaavasti terveyshaitan poistamistarvetta osoittavan kaavamääräyksen esitystavassa käytetyn lyhenteen perään lisättäisiin t-kirjain. Näin ympäristöhäiriöalueita kuvaavien osa-alueiden esitystavat olisivat erotettavissa toisistaan.

Muutoksella 23 karsittaisiin liitteessä 4 esiintyvää toistoa, sillä sivuilta poistettavaksi esitettävät pistemäisiin kaavakohteisiin liittyvät esitystavat on jo esitetty aluevarauksia kuvaavien määräysten yhteydessä.

Muutoksella 24 selkeytetään pistemäisten kaavakohteiden esittämisessä käytettävää esitystapaa siten, että mikäli kaavamääräyslaji-koodi ei kuulu ryhmään, jolla voidaan muodostaa aluevarauksia, kirjainlyhenne esitetään pistemäisen symbolin ulkopuolella.

Muutoksella 25 korjattaisiin yleiskaavan lyhenteiden kirjoitusasu vastaamaan asemakaavoissa käytettävää kirjoitusasua.

Muutoksella 26 huomioitaisiin liitteeseen 3 tehdyt muutokset 6–8.

Muutoksilla 28–29 selkeytettäisiin rakennusala koskevien koneluettavien määräysten muodostamisen periaatteita. Rakennusala koskevaa määräystä voidaan tarkentaa yhdistämällä siihen myös määräys rakennuksen käyttötarkoituksesta. Tietomallimuotoista kaavaa laadittaessa käyttötarkoitus osoitetaan lisäämällä kaavamääräykselle lisätiedonlaji käyttötarkoituksen kohdistus, jolle annetaan käyttötarkoitusta vastaava arvoksi kaavamääräyslaji-koodi.

Muutoksella 30 mahdollistettaisiin päiväkotien rakennusaloja koskevien määräysten luokittelu koneluettavasti päiväkotia ilmaisevalla koodilla sen sijaan, että ne luokiteltaisiin yleispiirteisemmin opetusrakennuksiksi. Lisäksi kaavamääräyksen otsikointia tiivistettäisiin jättämällä sana ”lasten” pois otsikosta.

Muutoksella 31 selkeytettäisiin niiden määräysten esitystapaa, joilla osoitetaan rakennusalat, joille saa sijoittaa myymälän, kun esitystavassa käytetty kirjainlyhenne vastaisi käyttötarkoituskohdistukselle annetun koodiarvon myymälärakennusten alueen lyhennettä.

Muutoksilla 32–33 korjattaisiin kirjoitusvirheitä.

Muutoksella 34 tarkistettaisiin kaavamääräysten esitystapaa siten, että ne vastaisivat paremmin kumotun merkintäasetuksen mukaisia soikioita.

Muutoksilla 35–37 yksinkertaistettaisiin pihakatua, hidaskatua ja katuaukiota tai toria ilmaisevan kaavamääräyksen kaavamääräysryhmän muodostamisen periaatetta siten, että tarkempi käyttötarkoitus ilmaistaan käyttötarkoituksen kohdistuksen sijaan suoraan kaavamääräyslajilla.

Muutoksilla 38–40 korjattaisiin ruotsinkielisessä käännöksessä esiintyneitä virheitä.

7 Voimaantulo

Asetusmuutos tulisi voimaan xx päivänä xxkuuta 2025.